

Nr 26.

Ankom till riksdagens kansli den 17 mars 1927 kl. 1/2 5 e. m.

Utlåtande i anledning av väckt motion angående statens kolonisationsverksamhet.

(2:a avd.)

I en inom andra kammaren väckt, till jordbruksutskottet hänvisad motion, nr 72, av herr *Samuelsson m. fl.* har hemställts, att riksdagen måtte i skrivelse till regeringen hemställa, att en utredning skyndsamt måtte vidtagas rörande statens hela kolonisationsverksamhet och att regeringen snarast måtte vidtaga sådana åtgärder, att kolonisterna å kronoparkerna beredas tillräckligt arbete och ordentliga utkomstmöjligheter.

Motionärerna hämta sin huvudsakliga motivering ur en av vissa kolonister i Gransjö och Sandträsk till Kungl. Maj:t ingiven skrivelse, vari åtskilliga önskemål beträffande statens kolonisationsverksamhet framställts. Med utgångspunkt från innehållet i denna skrivelse ha motionärerna för egen del ansett, att riksdagen nu borde upptaga kolonisationsspörsmålet i hela dess vidd ävensom hos Kungl. Maj:t särskilt hemställa om vidtagande av sådana åtgärder, att kolonisterna bereddes tillräckligt arbete och ordentliga utkomstmöjligheter. I sistnämnda avseende synas motionärerna närmast åsyfta en statlig garanti åt kolonisterna till arbetsförtjänst.

Utskottet får till en början erinra, att kolonisationsfrågan varit föremål för riksdagens behandling så nyligen som vid 1925 års riksdag, då de nu gällande allmänna grunderna för upplåtande av kolonat å kronoparker i Norrland och Dalarna av riksdagen godkändes (riksdagens skrivelse nr 299). Såsom bekant inneburo dessa grunder åtskilliga förbättringar i kolonisternas villkor. Vad angår de i motionen ifrågasatta åtgärderna för tryggande av kolonisternas arbetsförtjänst får utskottet erinra, att detta spörsmål särskilt övervägdes i berörda sammanhang. I § 1 av de framlagda grunderna angavs nämligen, att kolonat borde utläggas blott i mån tillgång kunde antagas vara för handen till sådant förtjänstarbete, som erfordrades för att kolonatets innehavare med familj skulle kunna erhålla tillräcklig bärgning. I väckta motioner påyrkades en vidare ram för kolonisationen i anslutning till en intensivare skogsvård å kronans domäner. Härjämte föreslogo motionärerna bestämmelser av innebörd, att staten skulle garantera arbetsförtjänst åt kolonisterna — alltså det samma, som i den nu förevarande framställningen ifrågasättes. Riksdagen anslöt sig till Kungl. Maj:ts förslag, innebärande alltså att kolonisationen tillsvidare endast borde givas den omfattning, som motiverades av förekomsten av erforderligt förtjänstarbete för kolonisterna. Någon statlig garanti för

Utskottet.

arbetsförtjänst i enlighet med motionärernas förslag ansåg riksdagen dock ej böra införas. Vad särskilt beträffade den av motionärerna berörda frågan om intensivt skogsbruk å de norrländska kronoskogarna hänvisade riksdagen — under framhållande av frågans stora vikt och betydelsen av att kolonisterna ägde tillgång till erforderligt förtjänstarbete, särskilt skogsarbete å angränsande kronoskogar — till riksdagens skrivelse samma år (nr 158) i anledning av riksdagens år 1924 samlade revisorers berättelse, däri riksdagen under punkt 4 anhållit att Kungl. Maj:t måtte föranstalta om utredning av frågan, i vad mån åtgärder genom ökad skogsodling och skogsföryngring behövde vidtagas för att förebygga en minskning av statens skogskapital. Riksdagen förutsatte i nu berörda sammanhang, att den sålunda begärda utredningen snarast måtte komma till stånd, därvid jämväl de av motionärerna i kolonisationsfrågan framhållna synpunkterna syntes böra omprövas. Såsom framgår av vad chefen för jordbruksdepartementet under punkt 108 av nionde huvudtiteln i statsverkspropositionen till innevarande års riksdag anfört rörande förnyelsefonden för återväxtkostnader, har denna utredning redan ägt rum och varit föremål för Kungl. Maj:ts beslut. I nu förevarande sammanhang får utskottet allenast framhålla, att sagda beslut innebär en väsentlig stegring av de kostnader, som komma att nedläggas på markförbättrings- och föryngringsåtgärder i statsskogarna i Norrland och Dalarna.

Med hänsyn till vad sålunda förekommit i de av motionärerna återupptagna frågorna kan utskottet icke finna den föreslagna skrivelsen till Kungl. Maj:t motiverad, desto mindre som den närmast till grund för framställningen liggande skrivelsen från kolonister i Gransjö och Sandträsk redan är föremål för Kungl. Maj:ts prövning. Därest utredningen i detta ärende skulle anses böra föranleda särskilda åtgärder, vartill riksdagens medverkan vore erforderlig, förutsätter utskottet, att framställning därom i vederbörlig ordning kommer att göras.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att motionen II:72 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 17 mars 1927.

På jordbruksutskottets vägnar:

O. NILSSON.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar Nilsson i Kabbarp, Ingeström, Linders, Boberg, Sjöblom, Lundell, Gabrielsson och Alexander Nilsson; samt

från andra kammaren: herrar Nilsson i Tänga, Olsson i Broberg, Johansson i Uppmälby, Sköld, Uddenberg, Andersson i Grímbo och Gustafsson i Vimmerby.
